

Väldikodálávt tivrás enâdâhkuávlui juávkun láá iävtuttum lase čuosâttuvah

Uudâs 15.5.2018 tme 9.09

Kotka, Haapasaari, väldikodálávt tivrás enâdâhkuávlui. © Kove: Tapio Heikkilä, pirâsministeriö

Pirâsministeriö lii valmâštâlmin väldikodálávt tivrás enâdâhkuávlui luvâttállâm peividem. Kuullâmkiärdü ääigi enâdâhkuávluin adeluvvojii paijeel 400 ciälkkámuššâd já arvâlussâd, mooid kyeskee oohânkiasu lii tääl vaalmâš. Ciälkkámušâi já arvâlusâi adeleijeh iävtuttii ohtsis 27 kuávlud maid lasettiđ luvâttálmân.

Staatâräädi nanodij ive 1995 tááláid 156 väldikodálávt tivrás enâdâhkuávlud. Puoh kuávluh tárhistuvvojii ivij 2010-2015 ääigi pirâshaldâttuv olâšittem vijdes inventistem ohtâvuodâst, mii kuuskâi eennâmkuávlui kultturenâduvváid. Siämmáa ohtâvuodâst ulmuuh iävtuttii meddâlistimijd já lasattâsâid kuávluluvâttálmân. Enâmustáa uđđâ kuávluh láa Paje-Laapi sâmikuávluin. Peivideminventistem vuáđuld Suomân iävtuttuvvojeh ohtsis 183 väldikodálávt tivrás enâdâhkuávlud.

Inventistem iävtuttâsâin uárnejui kiđđuv 2016 ciälkkámuš- já kuullâmkiärdü vijdes ohtsâškodálii uáinu finnim várás. Virgeomâhááh, kieldah já ornijdumeh adelii jieijâs iävtuttâsâid ohtsis 168 ciälkkámuš verd. Haldâttâhlaavâ miäldásii kuullâm ohtâvuodâst aalmugjesâneh já páiháliih ornijdumeh vuolgâttii 256 arvâlussâd. Kuullâmkiärdü oohânkiasu lii tääl almostittum pirâsministeriö raapoort häämist.

Ciälkkámušâi adeleijeh onnii enâdâhkuávlui peivideminventistem taarbâšlâžžân, mut monnii verd kriitik lii čuoccâm inventistem árvuvaljiimaid já monâttállâmvuovviđ, iärrás lasseen tieđeetmân. Meid arvâlusâi adeleijeh onnii inventistimijd ienáážin positiivlâžžân äššin: sij onnii tehálâžžân iärrás lasseen enâdâhkuávlui tipšom nuuvt et toh siäiluh puáttee suhâpuolváid. Arvâleijei mielâst enâdâhkuávlui miäruštállâm meid oovded kultturenâduv árvušem. Maangâ arvâlusâst lâi kuittâg huolâ eennâmomâsteijei vuoigâdvuodâin já máhđulijn eennâmkevttim rajiittâsâin.

Ovtâskâs enâdâhkuávluin já toi rajiimist adeluvvojii ennuv tárhis huámmâšumeh. Ciälkkámušah siskeldii 407 kommenttid, moh torjuu mottoom enâdâhkuávlui tâi tuoivuu, et ton rajim viđđáničij. Neutraleh uáinuh tâi käržidemiävtuttâsah lijii ohtsis 141, já 18 iävtuttâssâd kuuskii ubâ kuávlui meddâlistem.

Kuávluid čyeccee arvâlusah lijii olâttittee uccáa: paijeel piälán ađai 109 kuávlun ij čuoccâm ohtâgin mainâšume. Arvâlusah siskeldii 87 kommenttid, moh torjuu monnii kuávlui tâi tuoivuu, et ton rajim viđđáničij. Neutraleh uáinuh tâi käržidemiävtuttâsah lijii 38, já 65 iävtuttâssâd kuuskii ubâ kuávlui meddâlistem.

Ciälkkámušah já arvâlusah siskeldii ohtsis 27 iävtuttâssâd aabâs uđđâ kuávluin. Ton lasseen västideijeh halijdi, et 11 inventistimist meddâlistemnáál iävtuttum enâdâhkuávlui árvuluokka macâttuočij väldikodâlâžžân.

Pirâsministeriö olgosadelem oohânkiasust lii tárkká selvâttum ciälkkámušâi já arvâlus siskáldâs jieškođe-uv enâdâhkuávlui uásild. Valmâštállâm čuávuváa muddoost lii ulmen vuáijuđ tárkkilubboht puoh huámmâšumijđ, moh kyeskih enâdâhkuávluid. Máhđulij kuávluvijđedmij já uđđâ čuosâttuvâi uásild ráhtojuh sierânâs čielgiimeh já uárnejuvvo uđđâ kuullâm.

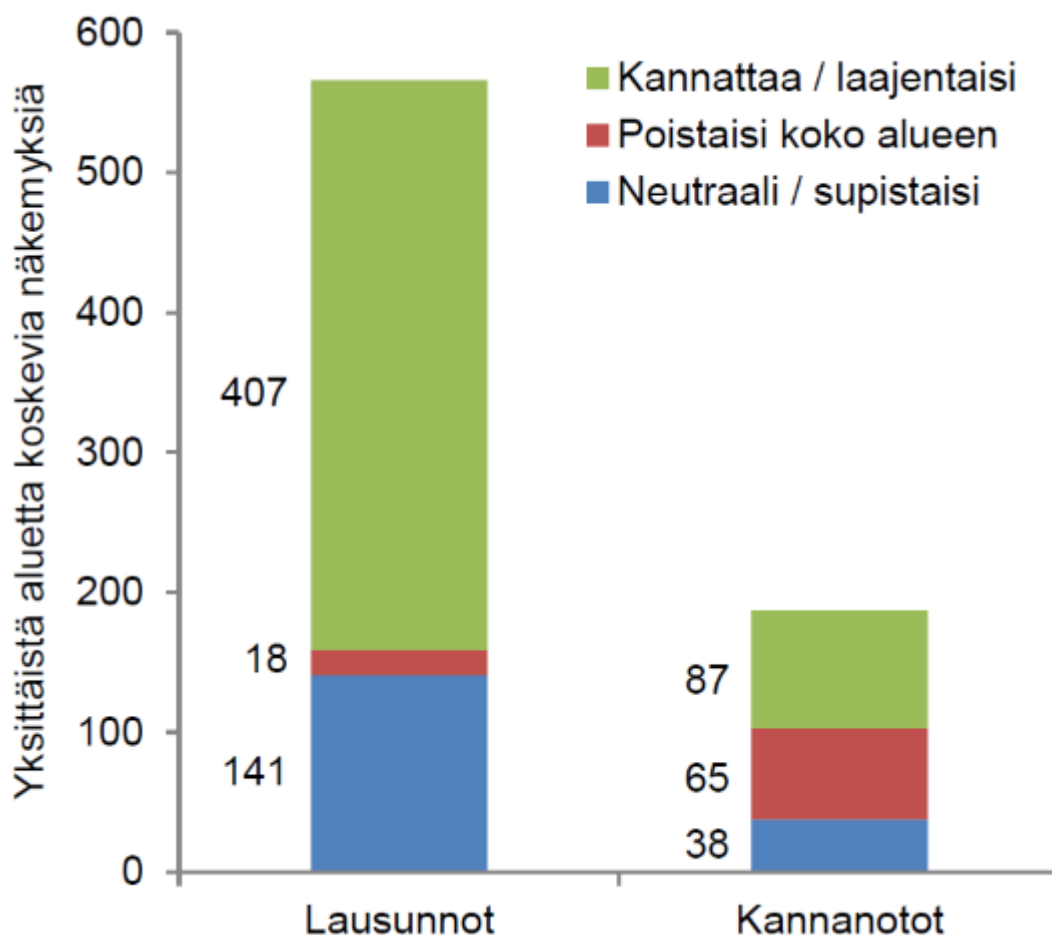
Valmâštállâm ohtâvuodâst ittââm koččâmušâi já huolâi várás láá čuákkejum vástádâsah pirâsministeriö ruttâdem já Maadâ-Suomâ ProAgria já Eennâm- já päikkituálunisonij pyevtittem almostitmist MAISEMA – uápis tivrás enâdâhkuávlui eennâmkiávtu vuáváámân.

- [Väldikodáávt tivrás enâdâhkuávlui peivideminventistmist adelum ciäkkámušah já arvâlusah](#) (staatâräädi almostittemarkkádâh)
- [MAISEMA – uápis tivrás enâdâhkuávlui eennâmkiávtu vuáváámân](#) (Eennâm- já päikkituálunisonieh)
- [Eennâmkuávluenâduvah – tivrás enâdâhkuávlui inventistem](#) (maaseutumaisemat.fi)
- [Väldikodáávt tivrás enâdâhkuávluid kyeskee kuullâmamnâstâh](#)

Lasetiäduh:

Vuávájeijee Sonja Forss, Suomâ pirâskuávdâš, p. 0295 251 120, ovdânommâ.suhânommâ@ymparisto.fi

Pirâsneuvos Tapio Heikkilä, pirâsministeriö, p. 0295 250 166, ovdânommâ.suhânommâ@ym.fi

Ciäkkámušâi adeleijei já pele väldei uáivileh peivideminventistmijn iävtuttum enâdâhkuávluid.

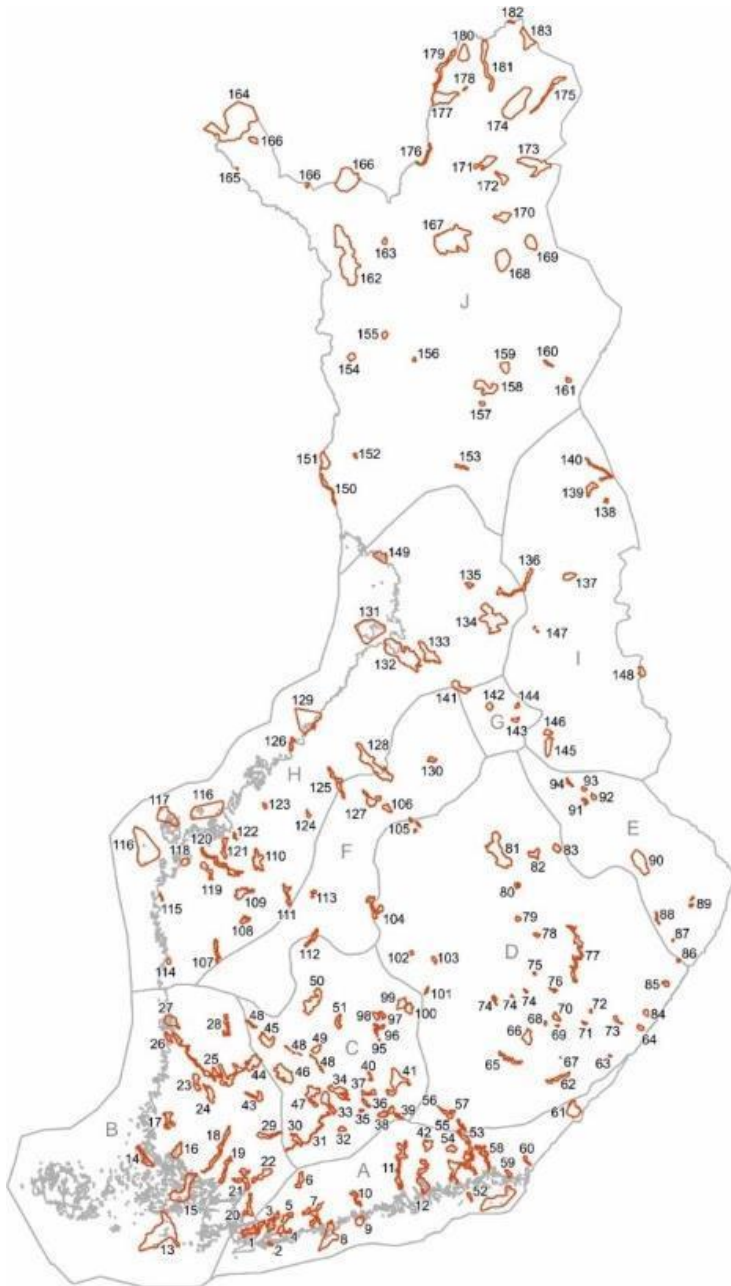
tuárju / vijđedičij

meddâlistáččij ubâ kuávlui

neutral / käržidičij

lausunnot = ciäkkámušah

kannanotot = arvâlusah

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (MAPIO-työryhmän ehdotus) ja maisemamaakunnat © SYKE

Nationellt värdefulla landskapsområden (MAPIO-arbetsgruppens förslag) och landskapsprovinser © SYKE

Riikkaviihdosaččat árvvolaš duovddaguovllut (MAPIO-bargojoavkku evttohus) ja duovddaeanagottit © SYKE

[Káártá čuosáttuvah nomâiguin](#) (pdf). Vâldikodâlávttivrrâs enâdâhkuávluh (MAPIO-pargojuávhu iâvtuttâs) já enâdâheennâmkodeh.